

Iosafat și forța non-violentă a neprihănirii

2 octombrie 2008

Gili Cârstea

Raportul Scripturii notează un caz rarisim de biruință militară fără folosirea forței, un exemplu despre cum urmau să se poarte în lume aleșii lui Dumnezeu, dacă ar fi fost mulțumiți să rămână „un popor care locuiește deoparte și nu face parte dintre neamuri” (Num 23:9).

Din păcate, acest popor a insistat să fie „ca neamurile, ca familiile celorlalte țări,” spunând astfel lui Dumnezeu și lumii: „Vrem să slujim lemnului și pietrei!” (Eze 20:32). Așa se face că au lăsat în urma lor o istorie însângerată, fără să contribuie cu nimic la bunăstarea națiunii lor, sau a lumii întregi.

Acest caz, prezentat pe larg, în toate detaliile, este o lecție despre natura distrugătoare a păcatului, o demonstrație că păcatul plătește el însuși plata slujitorilor lui, și că nu este nevoie de nicio intervenție din afară spre a pune capăt rebeliunii. Acest caz anticipează demonstrația finală a nimicirii păcatului și păcătoșilor, care se va produce conform declarației inițiale a lui Dumnezeu, că păcătoșii vor muri negreșit. Vom vedea, în acest caz, cum păcătoșii se nimicesc singuri, atunci când îndepărtează îndurarea de la ei, și nu este nevoie de folosirea forței spre a stopa hoardele violente venite să nimicească pe cei pașnici.

Iosafat, împăratul lui Iuda, „se ridicase la cea mai înaltă treaptă de mărire” (2 Cron 17:12), și nu întâmplător. El a îndepărtat idolatria din țară, „și-a pus inima să caute pe Domnul,” dar mai ales a făcut ceea ce puțini înaintași ai lui făcuseră: „În al treilea an al domniei lui, a însărcinat pe căpeteniile sale... să se ducă să învețe pe oameni în cetățile lui Iuda. Ei au învățat pe oameni în Iuda, având cu ei cartea legii Domnului. Au străbătut toate cetățile lui Iuda, și au învățat pe oameni în mijlocul poporului” (17:7-9).

Poporul acela, expus la idolatrie de secole nenumărate, era acum adus în contact direct cu „cartea legii,” o transcriere a caracterului lui Dumnezeu.

Rezultatul imediat al acestei campanii de descoperire a lui Dumnezeu în mijlocul poporului este descris astfel: „Groaza Domnului a apucat toate împărățiile țărilor dimprejurul lui Iuda, și n-au făcut război împotriva lui Iosafat. Niște filistenii au adus lui Iosafat daruri și un bir în argint; și arabii i-au adus și ei vite, șapte mii șapte sute de berbeci și șapte mii șapte sute de țapi” (17:10-11).

Când Baal este alungat, iar poporul cunoaște pe Domnul, niciun vrăjmaș nu îndrăznește să se atingă de moștenirea Domnului. Nu a fost întreprinsă nicio acțiune militară, nu a fost folosită propaganda belicoasă, nu au fost desfășurate trupe la frontiere, nimic din toate acestea. Și totuși, groaza a apucat pe toți vecinii lor, popoare războinice și cu totul nemulțumite de prezența aceluia neam special în mijlocul lor.

Împăratul lui Iuda a făcut însă un pas greșit, care a pus în pericol mortal națiunea. S-a încuscrit cu Ahab, împăratul lui Israel, și a acceptat să meargă alături de el împotriva sirienilor, spre a recupera Ramotul. Au plecat la luptă, împotriva avertizării clare din partea profetului Domnului că nu vor avea izbândă. Așa s-a și întâmplat. Sirienii i-au înfrânt și i-au gonit de pe câmpul de luptă, iar Ahab și-a pierdut viața.

Această acțiune necugetată a transmis popoarelor din jur un mesaj clar: Domnul nu este cu împăratul lui Iuda, prin urmare pot fi loviți cu succes, poate chiar alungați definitiv din zonă.

Imediat s-a format o puternică alianță militară. Amoniții, moabiții și moaniții, locuitorii din Seir, au pornit o acțiune decisivă împotriva lui Iosafat. Groaza lor dispăruse ca prin farmec, iar Iosafat a înțeles acest lucru, când a fost întâmpinat de vocea profetică la întoarcerea din expediția cu Ahab: „Cum de ai ajutat tu pe cel rău, și ai iubit pe cei ce urăsc pe Domnul? Din pricina aceasta este mâniat Domnul pe tine” (2 Cron 19:2).

Împăratul a fost puternic marcat de greșeala făcută. A înțeles imediat că „cei ce se alipesc de idoli deșertți îndepărtează îndurarea de la ei.” S-a prins însă cu disperare de făgăduința îndurătoare din mesajul profetic: „Dar tot se mai găsește și ceva bun în tine, căci ai înlăturat din țară idolii, și ți-ai pus inima să caute pe Dumnezeu” (19:3).

La scurt timp, serviciile de informații îi aduc vestea tulburătoare, pe care o anticipa: „O mare mulțime înaintează împotriva ta de dincolo de mare, din Siria, și sunt la Hațaton-Tamar, adică En-Ghedî” (2 Cron 20:2).

Acum se petrece ceva cu totul atipic, cu totul neobișnuit pentru împărații lui Israel. În astfel de împrejurări, procedura normală este ordinul de concentrare și declararea stării de război. Dar Iosafat dă impresia că nu cunoaște procedura. Ascultați raportul ciudat al reacției lui:

„În spaima sa, Iosafat și-a îndreptat fața să caute pe Domnul, și a vestit un post pentru tot Iuda” (20:3).

Dar nu numai atât. El a adunat tot poporul la Ierusalim, în fața sanctuarului, și și-a declarat public neputința, incapacitatea de a ajuta poporul asupra căruia domnea. Acesta este un gen de umilință pe care rar l-au exprimat vreodată conducătorii bisericii lui Hristos. El se pleacă în rugăciune, sub ochii uimiți ai

oamenilor lui de arme (și nu erau deloc puțini – vezi 2 Cron 17:13-19), și recunoaște că nu are soluții pentru această amenințare. Recunoaște că Domnul este împăratul acestui popor, că El i-a călăuzit pe aceste meleaguri, și că el are încredere în puterea divină mai degrabă decât în cal și călăreț.

Răspunsul a venit instantaneu. O voce din mulțime se aude, un oarecare vine cu răspunsul din partea Domnului, iar poporul ascultă năucit. Vocea spune că nu vor avea de luptat în acea luptă, că tot ce trebuie să facă este să stea liniștiți, și să urmărească maniera prin care Domnul va lupta pentru ei. O altă traducere a pasajului spune așa: „Nu vă temeți; nu dați atenție acestor hoarde de vandali. Acesta este războiul lui Dumnezeu, nu al vostru... În această luptă nu veți avea de ridicat nici măcar o mână; stați pe loc, Iuda și Ierusalim, și urmăriți lucrarea salvatoare a lui Dumnezeu cum ia chip sub ochii voștri. Nu vă temeți, și nu tremurați.”

Cum să nu te temi, când hoardele de vandali sunt la frontiere, iar un anonim fără autoritate spune că riposta militară nu este soluția corectă?

În acest moment de criză, Iosafat descoperă măreția unui suflet care Îl cunoaște pe Domnul. El se pleacă adânc în fața vocii profetice. Nu știa cine este omul, dar recunoștea acolo caracterul și principiile Tatălui lui ceresc. (În locul lui, Ahab ar fi cerut imediat decapitarea aceluia obraznic).

Iosafat își recunoscuse greșelile trecutului, și învățase lecțiile necesare. Ca oricare dintre noi, și el conta pe expertiza specialiștilor și respingea vocea minorității. Fascinat de acreditările academice ale celor patru sute de profeți mincinoși ai lui Ahab, el neglijase avertizarea lui Mica, lucru care era cât pe ce să-l coste viața. De data aceasta, nu mai dorea să riște. Oricât de ciudată părea soluția, el era dispus să se plece în fața descoperirii divine.

Așa a și făcut. În frunte cu orchestra și corul leviților, procesiunea regală a plecat din dimineață spre locul unde trebuia să ia contact cu hoardele nenumărate ale atacatorilor. Au urcat dealul Țiț, și au asistat fascinați cum „lucrarea salvatoare a lui Dumnezeu” ia chip sub ochii lor: „Când a ajuns Iuda pe înălțimea de unde se zărește pustia, s-au uitat înspre mulțime, și iată că ei erau niște trupuri moarte întinse pe pământ, și nimeni nu scăpase” (20:24).

Ce se întâmplase? Cine a omorât aceste hoarde de vandali? Cum au ajuns ei toți „niște trupuri moarte,” deși nimeni nu ridicase sabia împotriva lor?

Cronicarul nu a știut cum să explice situația. A bănuț că Domnul a pus cumva „o pândă,” o ambuscadă, o capcană, și vrăjmașii au fost prinși. A redat și el informațiile culese de la observatorii scenei, oameni din serviciile de informații care supravegheau cu atenție mișcările vrăjmașului. Aceștia spuneau că lucrurile s-au desfășurat astfel:

„În clipa când au început cântările și laudele, Domnul a pus o pândă împotriva fiilor lui Amon și ai lui Moab și împotriva celor din muntele Seir, care veniseră împotriva lui Iuda. Și au fost bătuți. Fiii lui Amon și ai lui Moab s-au aruncat asupra locuitorilor din muntele Seir ca să-i nimicească cu desăvârșire și să-i prăpădească. Și, după ce au isprăvit cu locuitorii din Seir, s-au ajutat unii pe alții să se nimicească” (20:22-23).

Foarte inspirată expresie: „S-au ajutat unii pe alții să se nimicească.” Exact aceasta se întâmplă cu păcătoșii, atunci când harul lui Dumnezeu este alungat cu nepăsare. Așa se va întâmpla în scenele finale ale istoriei pământului, și așa se va întâmpla după milenii, când Satana va convinge hoardele de rebeli înviați să atace noul Ierusalim [aici].

O altă versiune spune așa: „Amoniții și moabiții au atacat din greșeală pe cei din Muntele Seir, masacrându-i. Apoi, și mai confuzi, s-au ridicat unii împotriva altora și s-au nimicit reciproc” (2 Cron 20:23 The Message).

Care au fost motivele ce au declanșat acel carnagiu generalizat este greu de știut.

Poate au fost nemulțumiri cu privire la împărțirea prăzii, pe care o acumulaseră în drum spre Ierusalim (2 Cron 20:25).

Poate au fost conflicte între conducători, fiecare susținându-și viziunea despre strategie sau împărțirea teritoriului ce urma să fie cucerit.

Poate confuzia produsă de păcat, aberația mentală a unui popor „lăsat în voia minții lor blestamate” (Rom 1:28) a dus la această gravă identificare greșită a adversarului.

Sau poate că diavolul, observând zidul de foc din jurul poporului lui Dumnezeu, frontiera de neprihănire impenetrabilă a lui Iuda, a stârnit pasiunile josnice ale supușilor lui, făcându-i să se măcelărească între ei, spre a-și întări campania milenară împotriva caracterului lui Dumnezeu. Spera ca martorii oculari, dar mai ales cronicarii timpului, să înregistreze în anale varianta cea mai la îndemână, că Dumnezeu a nimicit pe vrăjmașii lui Israel, așa cum se întâmplase de atâtea ori mai înainte.

Numai că de data aceasta nu i-a mers. Cronicarul a înregistrat corect informația, că „s-au ridicat unii împotriva altora și s-au nimicit reciproc.”

Alături de exemplul vieții lui Hristos, acest pasaj ar putea să ofere platforma pentru interpretarea corectă a tuturor incidentelor sângeroase din vechime. El susține trăsătura de căpătâi a neprihănirii, respectul pentru lege indiferent de consecințe, și expune magistral adevărul, exprimat de Domnul la începutul marii controversă, că păcatul ucide iar păcătoșii se pedepsesc singuri, prin propria lor decizie. Este cheia care descifrează mesajul cărților închise, raza de lumină care împrăștie bezna necunoașterii lui Dumnezeu.

În același timp, acest episod este o profeție pentru scenele finale ale marii controversă. El aruncă lumină asupra modului în care Dumnezeu Se va amesteca în treburile planetei Pământ, atunci când oamenii vor alunga îndurarea, vor exila neprihănirea și vor amenința cu moartea pe propovăduitorii ei.

Prin două evenimente majore, unul înainte, iar celălalt după mileniu, Dumnezeu va demonstra fără urmă de îndoială că forța constrângătoare nu se găsește decât sub guvernarea lui Satana.

Primul eveniment va constitui o mărturie despre adevăr pentru generația în viață. Tot ceea ce va face Dumnezeu va fi să respecte dorința omenirii, exprimată prin vocea autorizată a legislativului vremii, de a Se retrage din treburile omenirii. Libertatea de alegere fiind garantată de legea neprihănirii, Dumnezeu Se vede obligat să respecte decizia lor finală, să facă „lucrarea Lui ciudată,” adică să retragă mantaua Sa protectoare de deasupra celor ce nu o doresc.

Rămase sub controlul deplin al diavolului, națiunile se vor încăiera între ele exact ca amoniții și moabiții vremii lui Iosafat. Oamenii își vor da sufletul de groază, iar universul va fi îngrozit urmărind cruzimea inimii omenești lipsită de harul lui Hristos. Vor vedea în acțiune efectele devastatoare ale actului necugetat al despărțirii de natura divină, natura ucigașă a inimii controlate deplin de instinctul de conservare. Iată descrierea profetică:

„Când El părăsește Sanctuarul, întinericul îi acoperă pe locuitorii pământului. În acel timp grozav, cel neprihănit trebuie să trăiască fără mijlocitor înaintea unui Dumnezeu sfânt. Frâul care a fost pus celor nelegiuți este îndepărtat și Satana are stăpânire deplină peste cel care a rămas până la urmă nepocăit. Îndelunga răbdare a lui Dumnezeu s-a sfârșit. Lumea a lepădat harul Său, a disprețuit iubirea Sa și a călcat în picioare Legea Sa. Nelegiuții au trecut hotarul timpului lor de har; Duhul lui Dumnezeu, căruia i-au rezistat cu încăpățănare, a fost până la urmă retras. Neocroțiți de harul divin, ei nu au nicio protecție în fața celui rău. Satana îi va arunca atunci pe locuitorii pământului într-o mare și finală strâmtorare. Când îngerii lui Dumnezeu încetează să mai țină în frâu vânturile sălbatice ale patimii omenești, toate elementele de discordie și luptă vor fi lăsate libere. Pământul întreg va fi adus într-o ruină mai grozavă decât aceea care a venit peste Ierusalimul din vechime” (GC 606).

Vă rog să notați două elemente vitale ale acestui pasaj: Primul, că inițiativa aparține oamenilor, nu lui Dumnezeu. Lumea a lepădat harul Său, și nu invers, adică nu Dumnezeu S-a retras, spre a pedepsi lumea. Al doilea, că atunci când harul lui Dumnezeu nu mai operează, Satana nu oferă soluții pentru remedierea situației, ci invers, „va arunca pe locuitorii pământului într-o mare și finală strâmtorare.”

Așa a făcut cu hoardele de vandali venite să atace Ierusalimul, și așa va face în viitorul apropiat cu civilizația umană.

Al doilea eveniment major are loc după mileniu, iar de data aceasta avem detalii precise despre modul în care se vor nimici singure, fără intervenția nimănui, hoardele de vandali venite să atace Noul Ierusalim, Cetatea sfântă coborâtă pe pământ [aici]. Demonstrația este acum pentru generațiile trecute, care n-au trăit momentele finale ale istoriei civilizației, și n-au înțeles că păcatul și păcătoșii se nimicesc singuri. Urmăriți descrierea:

„[Satana] se aruncă în mijlocul supușilor lui și încearcă să-i inspire cu propria lui furie, ridicându-i la luptă. Dar dintre toate milioanele pe care le-a amăgit la răscoală, nu este niciunul care să-i recunoască supremația. Puterea lui este sfârșită. Cei nelegiuți sunt plini de aceeași ură față de Dumnezeu, pe care o inspiră Satana; dar ei văd că situația este deznădăjduită, că nu pot birui împotriva lui Iehova. Mânia lor se aprinde împotriva Satanei și acelor care au fost agenții lui în amăgire și, cu o furie demonică, se întorc împotriva lor” (GC 671).

Deși prinși în același val de ură împotriva lui Dumnezeu, în fața descoperirii slavei divine păcătoșii își văd neputința, dar nebunia unei minți blestemată nimicește fără discernământ. Mânia gloatelor păcălite se întoarce împotriva diavolului și a elitei globale care a colaborat cu el. În cuvintele cronicarului din vechime, „s-au ajutat unii pe alții să se nimicească.”

Prin aceste două evenimente majore, Dumnezeu descoperă universului efectele devastatoare ale despărțirii de izvorul vieții. Natura creată, fără unirea cu natura divină, devine criminală, și în final se auto-distruge. Se va vedea cu claritate că moartea a doua nu este pedeapsa lui Dumnezeu pentru călcarea legii, ci mecanismul simplu prin care cineva poate părași împărăția lui Dumnezeu, dacă pur și simplu nu-i place să trăiască acolo.

Va fi tragic pentru noi să așteptăm acea demonstrație spre a înțelege că păcatul, și nu Dumnezeu, este criminalul de care trebuie să ne temem. Raportul biruinței lui Iosafat este copleșitor, și ar trebui să spulbere orice îndoială cu privire la maniera lui Dumnezeu de a trata cu păcatul și păcătoșii. Odată, el va deveni cel mai puternic argument în condamnarea noastră, ca popor.

Dar atunci va fi prea târziu să înțelegem că păcătoșii se nimicesc singuri, și că Dumnezeu nu are niciun amestec în nebunia colectivă care se conturează la orizont.

***